

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові по дню крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Колерника (Ліндого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

По „мировій конференції“

З Відня пишуть під днем 6-го грудня: Негативний вислід великої мирової конференції між правницею а лівницею звістний. Внесєня Повшого (з «Союза»), д-ра Фукса, д-ра Беррайтера (німецького шляхтича), Люегера і Дідушицького, пішли до коша. Одні з сих внесєнь, як Повшого і Фукса змагали до с а н а ц і ї Австрії взагалі, бо домагали ся управильненя язикового питаня в цілій державі. Другі внесєня були лише плястрами на рану чєско-німецьку, односторонні та хвилеві і змагали до с а н а ц і ї парламенту.

Конференция відбула ся досить мирно. Бєсідники не горячились, атмосфера була спокійна, але успіху не було, бо не було щирости і доброї волі. За концєсиями в користь Чєхів промавляли Повше, Дідушицький і Фукс. Але Німці жадали знов концєсий для себе в чєскім соймі і поруки, що ті концєсії (нова виборча ординация, національні курії, етнографічний поділ краю на національні області і закон о школах національних меньшостий) будуть їм дані чєскою більшостию праского сойму. Пєс. Лупул промовляє подібно як Фукс і Повше (послідний в імені «Союза» в порозуміню з пос. Вахнянином) за вибором парламентарної язикової комісії, позаяк національне питанє живе і поза границями Чєхії та Морави. Але, як звістно, члєни конференції розійшли ся з нічим, а предсідатель Яворський міг лише провєрити сю вірадную прояву (!), що від довгих лїт чєскі і німецькі послї засїли до розмови за одним столом.

Нині атмосфера в парламенті душна. Чєхи проволікають обради. Нині о 9-ій рано відбув чєський клуб довірочне засіданє, а більшість клубу рішила, по бурливих перемовках, продовжати обструкцию. Але

мимо того всего має ще дєхто надїю, що між Німцями а Чєхами прийде до укладів. Як-раз в сій хвилі конферує Яворський з Беррайтером і Гросом. Здає ся, що і лівниця приходить звільна до перєсвєдченя, що треба буде в дєчїм полївити в користь Чєхів, бо инакше могло би прийти до катастрофи що-до самої австрійської конституції.

Розуміє ся, що в кульоарах парламенту ходять всякі слухи. Дєхто хоче знати, що кабинет уступить, а місце гр. Клярого займе фєльдмаршальєйтнант і пєф секційний міністерства війни, Шєнайх. Дєхто каже, що парламент буде вже на днях відрочений або навіть розвязаний. А иньші фантазують про змїну конституції, виборчої ординації і про октройованє острійшого регуляміню для нової палати, що вийшла би з загальних виборів. Ще иньші раді би, щоби настав чистий абсолютизм і т. д.

Що-до становища правительства до справи чєско-німецької, що нє є тайною, що гр. Клярі рад би Чєхам дати хочби і внутрішню урядову чєську мову в чєских областях, але гр. Клярі не має певности, чи в сій хвилі не почне лівниця обструкції? Гр. Клярі має лівницею звязані руки і в тім лежить вся трудність. Чєхи знов, по вчєрашній конференції кажуть, що они можуть перєсправляти лише з правительством, а не потребують входити в переговори з німецькою лівницею.

Д О П И С Ь.

З Коссєвщини.

(Вибори до рад громадских. Їх значєнє. Байдужність духовєнства).

Послідні вибори до рад гром. в Коссєвщині переводились 1891 р. Від того часу перевєдено вже вибори в деяких громадах. Против деяких

з перевєдених виборів заложєно протєсти, з котрих, о скілько вїдомо, рішений доперва один. Цїкаво знати, чи рішений протєст, о котрім о. І. Попєль парох Довгополя писав в отвєртїм письмі м. р. до Єго Екєц. п. Намїстника, що протєст той пофальшований? Справу сю провєрити треба би конечно, бо, коли хто прилюдно з повним підписом закидує фальш, то щось мусить бути на річи, а тим пачє, що зробив се свьщєник, котрий »на бистру воду не пускаєсь« — без доказів. Не знаю, чи »рівною міркою« мірено би, коли би хтось донїс навіть анонімно, що свьщєник пофальшовує якусь справу — хоть в $\frac{1}{100}$ не так погано як згаданий протєст? Лєдвї. Крайна пора хоть троха дати добутиє правді на верх, бо инакше з нашими rozządkami станємось »притчєю вь язїцїхь«!

Склад рад гром. такий, який він є від 1891 р., видко наручний властям, коли не спішать з перевєденєм виборів. То вже звичайно »вишколені«, не потребують »абрихтунку«, а »покрїпивши їх виборовою kielbasą i wódką-брагою«, можна сьміло з ними йти при всяких виборах не то против тих кількох руских свьщєників на виборах, але і против Боєрів, бо они (виборці з рад громадских) люди »не тямущи«. Іньша річ, чи се лєгально і з добром для людности, коли власти не спішать по 8 роках урядованя рад гром. з розписанєм виборів до рад гром! Що не лєгально, то каже ординация виборча, а що не з гараздом для людности, то можна прислухатись на ярмарках, храмах та других нагодах. Нарід шукає ради-поради, та рідко з нею стрїнутись може. Писар гром. поради людної не подаєть, бо за громадську кєрвавицю він слуга старєства а не громади, — учитель де-який може би і радий, так р. inspektor nie pozwala, а духовні з малими вїтками то »соломаний огонь« — що »палахкотить« лише при виборах до сойму і ради державної, а впрочім потахає тай бідкає аж до нових виборів до сойму або ради державної над гнетом властей.

22

ГЕРГАРТ ГАУПТМАН.

Візник Геншель.

(Далі).

ГЕНШЛЕВА.

Та-ж ти сказав, що приїдеш до мів аж в понєдїлок. Тепер не маю крихти нічого на вечеру.

ГЕНШЕЛЬ.

Лоточок хлїба та солонинки знайде ся мабуть.

Вїшає шапку.

ГЕНШЛЕВА

обєртає невдоволеня Бєрту докола. Як ти виглядаєш?

ГЕНШЕЛЬ.

Треба буде купити їй якусь одежину. Не-забаром злетять з неї сї лахи. Щастє, що я мав з собою грубий коц, бо инакше була би геть задубїла.

Вїшає кожух та грїє собі руки.

Найлїпше до балї з нею відразу.

ГЕНШЛЕВА

невдоволеня.

Найлїпше, як би ти був лишив її там, де була.

ГЕНШЕЛЬ.

Що кажеш?

ГЕНШЛЕВА.

Нїщо.

ГЕНШЕЛЬ.

Я думав, що ти щось сказала. — Так наперед до балї, потїм до лїжка. Голову можеш також троха вчєсати. Бою ся, що там мешкає досить всїлячини.

Бєрта плаче.

Що-ж се такого? Та не шарпай її так.

ГЕНШЛЕВА.

Лише не реви так, дївчино, сього їще бракувало.

ГЕНШЕЛЬ.

Ба, треба поводити ся із нею троха нїжнїйше. Дївчина є вдячна за кожде слово. Тихо, Бєрто, тихо!

БєРТА.

Я хочу до тата.

ГЕНШЕЛЬ.

Та-ж ти у мамі. Мама добра. — Я дуже радий, що ми маємо її тут у себе; се був вже найвищий час. Бо пізнїйше мусїв би я її шукати на кладбици.

ГЕНШЛЕВА.

Не є се так зле, як ти говоривш.

ГЕНШЕЛЬ

здивований все-ж таки лагідно.

Що-ж то знова?

Хвиля мовчаня.

ВАЛЬТЕР.

Бувайте здорові, я забираю ся.

ГЕНШЕЛЬ.

Ну, пожди-но, випємо їще шклянку грогу.

ГЕНШЛЕВА.

Ба-ба, коби був лише рум в хатї.

ГЕНШЕЛЬ.

Можеш принєсти від Вермельскірхів.

ГЕНШЛЕВА.

Я не хочу мати з тими людьми нічого до діла.

ВАЛЬТЕР.

Нї, нї, я мушу до мів. Не маю часу. Маю їхати їще пів години.

До Ганни.

Не бій ся, не буду сидїти тобі на карку.

ГЕНШЛЕВА.

Хто-ж говорив про се?

ВАЛЬТЕР

злєбно.

Я не говорив нічого. Боже мене борони!

Громадські вибори, та підстава всякої акції політичної, майже не обходить духовних — говорю головню про Косівщину, хоть се дало би ся приноровити і до других повітів. Не розійдусь віддай дуже з правдою, коли скажу, що в Косівщині почислив би тих духовних, котрі належать до рад громадських, або інакше, котрим громади ще вірять, на пальцях. До рад гром. вибрані, о скільки знаю, оо. Рогужинський, Білоус, Колесса, Стефанович, Лісевич, Гоповатюк, Добрянський і Окуневський. Коли ще 2—3 окрім тут названих (коли в Брустурах були вже вибори до ради гр., то буде до неї о. Смалко певно належати, має бо він повагу у громаді) буде належати до складу ради гром., то вже на Косівщину дуже много, але і то ледви. З сего можна пізнати, чому в Косівщині Русини при виборах до тіл законодатних не можуть досягнути більшости, бо не Hercules... Аж за серце стискає чоловіча дивлячись, як ті мученики оо. мусять бішене ціле odium противників хрещених а більше нехрещених на собі переносити, — як та тичня, мов вовчя мечесь на тих помазанників народу. А де-ж другі оо.? Ті преспокійно уживають в день вибору dolce far niente в дома, — в душі кпять собі з «дурнів», упавших звичайно на побовищи, але придуть на соборчик, храм або яке віче, то по просту хрипнуть з вереску на гнет властей, іно не доведи Господи, аби то хто з староства чув! Хто має відвагу за се прилюдно попрікнути тих верескливих патріотів за непристойну роботу, того они зненавидять («правда в очи коле») і перед владикою, коли він сьвященником, огудять «радикалом».

Не аби яка то пляма на тих духовних, котрі не подбають увійти в склад ради громадської, бо-ж тут можна дивитись на пальці писаря громад., тут не в одній жизненній справі потрібний голос такого духовного, котрий, як то по наших селах звичайно буває, є одиноким радним з освітою академічною! Дятого поповнює непростимий гріх кожний духовний а особливо парох, котрий відтягаєсь від вибору до ради гром. — Щоби не виставляти ся на сьміх в очах такого недоука, яким звичайно буває писар громад., треба зазнакомитись з ординацією виборчою, щоби з несвідомости той-же не ставсь предметом посьміховиска, як се сталось о. Л. К. в Р., котрого в 1891 р. на zastępcę гадного вибрали, а присутний комісар правит. се з іронією парохіянам закомунікував. Як потрібне єсть зазнакомленє ся з ординацією виборчою, доводять і другий случай, лучивший ся тому самому о., котрий порадив протест против зга-

даних виборів занести просто до ц. к. староства! В старостві не поучать певно протестуючих на свою некористь. Протест може би був і удержавсь, а так пропало — принаймь на 6 літ! Певність себе веюди придатна, при всяких виборах. Пригадую собі зафрасованє старости при виборі до союму в 1876 р., коли то один, тоді дуже молоденький сьвященик, яко виборець зажадав на підставі закона усунєня неправильностей при виборі комісії виб. і тим перепер свою лісту до комісії, бо „nie spodziewałem się, że teraz uczę w seminarjum ordynacyj wyborczych“ — бідкавсь заскочений нечаяно jowialny starosta.

Тож оо. духовні, в громадах котрих доси від 1891 р. не переведено виборів до рад громад., «просніть ся», беріть ся до виборів, дайте сьвітови знати о тих апомали-ях, які можливі лише в таким нашалику як Косівський. Я роблю початок, і дай Боже! щоби був щасливий і подаю до прилюдної відомости а особливо до відомости ц. к. Намістництва у Львові, що в громаді Перехрестне урядує рада гром. від 1891 р., хотя листи виборчі вилужені ще 27. грудня 1897, що в громаді Красноіля мали викрасти (гуцули повідають, що з розмислу! загирили ті листи виборчі «аби мали довше і пишне панованє») листи виборчі, а чи віднайшлись, то будуть знати війт і писар гром., — що в громаді Поленка урядує війт, котрого рада пов. в Коссові, хотя з bolem serca, поручила староству до усунєня, а там не то, що не суспендували, але повели справу так, щоби нова рада гром. вибрала того-же поновно війтом. Тут для доказу, подати треба, як перестерігавсь в Косівським закони. § 23. закона гром. каже, że naczelnik gminy (роз. нововибраний), tudzież asesorowie lub przysiężni, wiśni w miejsce przysięgi złożyc przy objęciu urzędu w ręce naczelnika władzy powiatowej, lub jego delegata w obecności delegata wydziału powiatowego i delegatów rady gminnej przysiężenie, iż zachowają Cesarzowi wierność i posłuszeństwo, przestrzegając będą ustaw i wypełniać sumiennie obowiązki swoje. З розмислу наводжу дотичний § закона гром. w urzędowym języku, щоби мене розуміли ті, для котрих се пишу. Якої wierności? якого posłuszeństwa Monarce? якого przestrzegania ustaw? і якого sumiennego wypełniania obowiązków можна надіяти ся по згаданому війтови в Поленках, коли він їдучи з заступником і присяжним до приречєня, не бере з собою 2 радних, а коли староста сего ніби домагавсь, то припровадив свого фірмана, котрий тоді не мав ні права вибору, ні міг бути вибраним до ради гром., і якого сь

другого волоцюгу, котрого ніколи не бачив?! Староста тим вдоволивсь, але закони, хотя би і по косівськи, не задосить учинено, бо не було делегата виділу пов. хоть би вже такого, яких війт той представив старості яко делегатів, значить радних гром.

Хоть в инчим не згідний я з виділом пов. в Коссові, то в поданім ту случаю мушу признати, що мав дуже важні причини віднести ся до власти о усунєне того війта. Відай достаточ-но характеризує smięenne wypełnianie obowiązków через того війта — єго поведєне при приречєню.

Перевідую дальше, що ще не переведено від 1891 р. виборів до рад гром. в громадах: 1) Кобаки, 2) Ростокі, 3) Білоберезка, 4) Бервінкова, 5) Устеріки, 6) Ясенів, 7) Красноіля, 8) Криворівня, 9) Голови, 10) Ферескуля, 11) Яблониця і др.

3 Державної Ради.

Вчера почало ся засіданє о год. 1. в полудне з причини похорону Смольки. Молодочехи, п. о. с. Двожак і Зачек зголошують пагле внесєне з жадаєм знесєня цїсарского розпорядженя з 20. цвітня 1854. і продовженя проєкту закона в сираві поліційної власти карана.

Палата приступає до дальшого читаня закона о переказаню податків. Промовляє чеський посол Масталька зразу по чеськи, оісля по німецьки. Німці не допустили до згоди. Они війшли до мирової конференції з гори повзятим пляном, не допустити до порозуміня. Угорщина за 30 літ розвинула ся на плечах Австрії сильно економічно, так що в неоднім випередила Австрію. Конечности державні не будуть поладнані до Нового року. Мусить прийти ера §. 14., а тогди потягнемо правительство до відвічальности. Чехи не відступлять від обструкції, доки жадає чеського народа не будуть сповнені. (Оплески у Молодочєх.) В тім самім душі промовляє Молодочєх, п. о. с. Форманек. Нарід чеський став в найтяжших хвилях вірно при державі і за вірність нагороджено єго невдячностю.

По замкненю дискусії промовляє генеральний бесідник про, п. о. с. Хіярі. Торговля і промисел жадають спокійних, політичних відносин. Сторонництво бесідника буде голосувати за предложєнем, бо теперішнє правительство від довшого часу є одиноким, що предкладає парламентови закони економічного змісту. (Оплески на лївиці.)

Ген. бесідник contra, Молодочєх, п. о. с. Гаймрїх заявляє, що Чехи не можуть голосувати за сим законом, хотьби дятого, що для

Ти переговорила би мене! З тобою трудна справа. До побачєня. Оставайте здорові!

ГЕНШЕЛЬ.

Йди здоров! — А поклони ся там гарно своїй жінці, розумієш?

ВАЛЬТЕР

вже з надвору.

Добре! Добраніч! Я не забуду.

Відходить.

ГЕНШЕЛЬ.

Ну? Не зробив я може добре?

ГЕНШЛЕВА.

Що скажу тепер людям?

ГЕНШЕЛЬ.

— — — Чей-же не будеш, соромити ся своєї доньки!

ГЕНШЛЕВА.

Хто-ж се каже, що? — Міні се байдуже! — Ти сам сього хочеш, аби мене обсуджували. Навстаєш на се!

До дитини грубо.

На маєш, пий молоко! А потім гони.

Берта не.

ГЕНШЕЛЬ.

Вічно так буде?

ГЕНШЛЕВА.

Або що-ж я злого роблю?

ГЕНШЕЛЬ.

А з дівчиною.

ГЕНШЛЕВА.

Та-ж не з'їм її, можеш міні повірити!

Веде заплакану дитину до комори до ліжка,

ГЕНШЕЛЬ

говорить вслід за нею.

Вона не прийшла сюда на се, аби ти її мала з'їсти! На се я не привіз її.

Хвилина мовчаня. Ганна вертає назад сама.

ГЕНШЕЛЬ.

Коби то чоловік знав, чим вам догодити. Годі витримати з вами бабами. Все удавала ти...

ГЕНШЛЕВА

злобно заводить.

Брехня, коли хочеш знати.

ГЕНШЕЛЬ.

Що мала би бути брехня?

ГЕНШЛЕВА

як вище.

Я не говорила тобі ніколи про Берту. Лише раз згадала про неї.

ГЕНШЕЛЬ.

Та я не кажу сього. Чого так ревиш! — Як-раз тому, що ти не згадувала міні ніколи, а хотів тобі помочи в твоім мовчаню.

ГЕНШЛЕВА.

Ти не міг поспитати ся? — Треба поспитати ся, заки рішить ся таку річ.

ГЕНШЕЛЬ.

Ну, я тобі щось скажу: Нині маємо суботу. Я квапив ся кілька лише міг, тому лише, що я хотів бути дома. Гадав, що приймеш мене інакше. Ну, та хоч воно й не так, то я не можу сього змінити. Прощу тебе лише, дай міні спокій. Чула?

ГЕНШЛЕВА.

Ніхто тобі його не забирає.

ГЕНШЕЛЬ.

Ти чула? Я хочу мати спокій та більше нічого. До того ти вже довела! Я не мав присім лихої гадки. Густа умерла. Не верне вже більше. Її вже забрала собі мати; ліжко порожне; ми самі лише. Чому-ж не мали би ми забрати дівчину до себе? Я так гадаю, хоч я й не є її батьком. Та о скільки більше ти так повинна гадати, коли ти є ньєюкою сеї дитини.

ГЕНШЛЕВА.

На маєш! Вже міні робиш закиди!

ГЕНШЕЛЬ.

Як ти не перестанеш, то я піду на гору до Вермельскірхів та не верну цілу ніч домів. Чи ти може хочеш прогнати мене цілком із хати? — Я думаю все, може воно колись поліпшиться, але воно вже йде до гіршого. Я гадав, що як будем мати при собі дівчину, то прийдеш троха до розуму. Коли се не скінчить ся швидко...

ГЕНШЛЕВА.

Я лише тільки кажу: Лишить ся вона в хаті, а ти говориш меш людям, що се моя дівчина...

ГЕНШЕЛЬ.

Та-ж вони всі знають! Що-ж я маю казати?

ГЕНШЛЕВА.

То можеш впевнити ся, що заберу ся відси.

ГЕНШЕЛЬ.

Гони, гони, що лише можеш, гони, кілька лише хочеш. — Стидала би ся ти! Тьфу!

(Далі буде).

Долитаві повстає звідси велике обтяжене на користь Угорщини.

В голосованню рішено передати проєкт закону угодовій комісії.

Приступлено до дебати над наглим внесеном пос. Вольфа в справі мирового суду для поладнання стрейку в Цьвікаві. Пос. Вольф обговорює відносини в Цьвікаві, де стрейкує 1.500 робітників. Всі проби поєднання були з обох сторін доси безуспішні. Панує брак охорони для робітників, брак руху промислового, брак ринків для збуту товарів. Просить о прийняте його внесення, в чім попирають його пос. Фурніє і соціяліст, Ганніш. Управитель міністерства скарбу заявляє, що правительство всіма силами бажає причинити ся до закінчення стрейку. На тім засіданні перервано. Найближше засіданне відбуде ся ві второк.

Вчора відбуло ся засіданне бюджетової комісії парламенту в прияві гр. Клярго і Князьолуцького. Чехи поставили внесення на відрочене розправ, однак его відкинуто. Як голосять чеські дневники, пос. Зачек, провідник бюджетової комісії буде вести наради так, щоби справу перетягати в нескінчене. Найближше засіданне в поведілок.

НОВИНИ.

— Папа Лев XIII. перестудив ся легко і лежить в ліжку. Небезпечности нема ніякої. Папа має добрий гумор, а вчора рано сам диктував уступи своєї промови, що має виголосити дня 14. с. м. на Консистерії.

— Цісар в шпиталі Вільгельміна. Недавно відвідав цісар шпиталь Вільгельміна у Відні. Цісаря опроваджувано по всіх салях і поміж иншими представлено закладових лікарів: д-ра В. Єжа, д-ра, Фр. Ключицького, д-ра Осипа Дакору і Каз. Мішка. Цісар розмовляв з кождим з них, а дізнавшись, що всі з них кінчили студії в Кракові, засміяв ся і сказав: «Отже всі ви, панове, з Кракова. Ні один з вас не кінчив студій в Відні!» З цісарем був кардинал Груша, кількох архикапеланів і багато инших достойників.

— На похорони д-ра Фр. Смольки вислав «Союз» яко делегатів послів Барвіньського і Охримовича. Пос. Повше (з «Союза») був делегатом всеї палати. «Союз» вислав д-рови Станіславови Смольці таку кондоленційну телеграму: «Щирому поборникови волі і добра народів вічна пам'ять. За Русинів, Словенців і Хорватів посли Барвіньський, Повше, Булат, Вахнянин. — Др. Стан. Смолька вислав на руки пос. Вахнянина таку подяку: „Cześćodnym przedstawicielem pobratymczyczech narodów zjednoczonym w izbie poselskiej rządu państwa najserdeczniejsze podziękowanie za uczczenie pamięci ojca. Stanisław Smolka“.

— Гостий, що прибули на похорон Смольки, приймав вчора по полудні гр. Півніський свіданем, а вечером гр. Бадені обідом. Явили ся на прийнятих також посли чеські. Гр. Півніський виїхав вчора нічним поїздом в урядових справах до Відня і не верне аж за тиждень.

— Еміграція селян. З мушьяньського повіта емігрують селяни раз-у-раз. Від місяця виемігрувало з Кришці 55 осіб, з Мохначки 67, з Нового Села 46, з Крижівки 48, з Поворозника 50, з Милика 60, з Андреївки 38. Всі заосмотрені в паспортні поїхали за роботою до Америки і до Прусе. З Ясла пишуть, що ніколи не емігрували селяни так численно, як в сім році. Мазури і Русини з гір дістають ся по найбільшій часті до полудневої Бразилії, де недоступні ґрунта не дають їм навіть найпотрібніших средств до життя.

— Крадіж в Величці. Після остаточних обчислень страт, які понесла каса щаднича в Величці з причини крадіжкий, сповнених головними урядниками заряду, сума їх виносить 193.773 зр. 33 кр. в відділі векселем, а в відділі гіпотечнім 26.214 зр. 71 кр., разом отже 219.988 зр. 4 кр. Крім урядників Коха, Новацького і Компіта, увязнено ще п'ятьох жидів: Марка Блятта, Соломона Віммера, Альтера Лівкера, Хаскеля Гросмана, Манр. Вальдмана. Вони виставляли векселі з підписами неіснуючих осіб, а опісля ділили ся грішми з урядниками банку після певної процентової стопи. Всі увязнені жиди є властителями реальностей. Увязнено їх серед великого плачу жінок і дітей і відставлено до краківського криміналу.

— Яких директорів мають галицькі фінансові інституції? Краківський «Głos Narodu» в ч. 278 не може начудовати ся, що урядником великої каси міг бути Новацький, великий адоратор жіночого пола, чоловік, котрого виділ краєвий усунув за «непорядки» зі становища бурмістра в Подгужу. На се відповідає «Głos-ови Narod-у» якийсь песиміст таке: Хто в нас в Галичині хо-

че нині зістати касиром, адміністратором, директором і в загалі якоюсь грубшою фінансовою рибою, то найліпшою кваліфікацією для него є се, сли допустив ся вже деяких «непорядків». Песиміст дає приміри на різних директорах, з котрих деякі вже поумирали, а деякі можуть ще... поправити ся. Число 1) Був мійским радником в К. і допустив ся «непорядків» в часі холери в р. 1873. Утік за границю, вернув і зістав касиром поважної інституції в Л. Число 2) Мав інтерес в тім самім К. Украв гроші і утік. Зловлений по кількох літах, увязнений, дістав ся на свободу, бо родина уложила ся з пошкодованими. Тепер є в иньшим місци адміністратором великого «інтересу», голосного в послідних часах. Через его руки в протягу кількох літ перейшло без всякої контролі близько мільон зр. Число 3) Був урядником банку в Л. і кореспондентом одного з дневників в К. Видалений за «непорядки» зістав через протекцію редактора сего письма директором банкового товариства на провінції. Число 4) Сего можна би назвати по імені, бо мав перед двома літами процес перед судьями присяжними за крадіж, сповнену в кравім виділі. З процесу показало ся, що его вже перед тим прогнано за «непорядки» з иньшої інституції. Число 5) Украв гроші з фонду публичного, складкового. Відогравав комедію самоубийства. Опісля зістав високим урядником в банку Х., а майже всі дневники тішили ся, що на се становиско покликано чоловіка, звісного «зі своєї енергії». Число 6) Недавно груба риба. Сповнив ряд обманств за границею. Вернув до краю і зістав директором великої фінансової інституції. Рядив нею так, що повинен був дістати ся до криміналу. Ураговано его для оминення компромітації. Здоровий і веселий бавить знов за границею. Число 7) Украв великі гроші, зібрані на бідних. За се зістав директором субвенціонової інституції. Взав субвенцію і «драгнув» за границю. Число 8) Приловлений на злодійстві в банку в Т., зістав по трех літах адміністратором мільонових дїбр. Число 9) Допустив ся «непорядків» деінде. Прибув до К. і зістав директором торговельного товариства. Директував так, що пошукує его прокуратурия. Число 10) Вигнаний за крадіж з третої класи гімназіяльної. Звісний загално яко шулер, що грає на великі суми по цілих ночах, дістав такі публичні обовязки, що через его кишню переходить рік річно 150.000 зр. Часом ріжниця гри в карті з двох днів перевищає его цілорічну пенсію... Додамо до сего, що песиміст вичислив тих директорів, не надумуючись довго. А кількож то муєсть бути ще таких директорів, з талими спеціальними... кваліфікаціями?

— В справі перенесення до IX ранги учителів музики при учительських семінарах, вибирає ся в сих днях депутация до міністрів просвіти і фінансів. Можна надїятися, що міністри прихилять ся до оправданих жадань людей, що дуже часто є навіть артистами і вироблять їм належне становище в урядничім світі.

— Страшна пригода приключила ся у Смоленську. На отворену рампу виїхав селяньський віз, на яким їхало кільканадцять осіб з весілля. В тій самій хвилі надлетів тягаровий поїзд, поторощив віз, а з ним одинадцять людей. Одна особа уратувала ся майже чудом таким чином, що викинуло її поза шлях.

— Август Стріндберг написав три нові драми: «Легенда Фолькунг», «Густав Ваза» і «Ерик XIV», що вийдуть небавом окремою книжкою і будуть виставлені у Штокгольмі.

— Гр. Лев Толстой, знаменитий російський письменник, заболів тяжко в Москві, хоть небезпечність виключена.

— Антін Контский, знаменитий п'яніст, що устроював з великим успіхом концерти в Європі і Америці помер вчора під Варшавою в 82 році життя. Він написав також кілька опер.

— Попарила ся на смерть. В часі пожеги в Дарахові під Теревовлею ратувала Елеонора Висоцка, жінка машиніста свій добуток з горючого дому, причім так попарила ся, що нема найменшої надїї на удержанне єї при житю.

— Мормона Роберса вибрано членом конгресу, що збирає ся у Вашингтоні. Депутований держави Ута має три жінки і тому вислано просьбу, заосмотрену сімома мільонами підписів, аби сего приклонника полігамії не допущено до участі в нарадах конгресу.

— Два мільони марок видало місто Берлін в 1898 р. на замітане улиц. Гарні гроші! Нема що казати! Они свідчать користно про замируване Німців до порядку і охайности в місті.

— Смерть дневникаря на війні. В Трансвалю погіб австрійський дневникарь, Седляк, родом з північних Чех. Він був співробітником радикальних віденьських дневників, опісля редагував радикальне письмо на провінції, а з початком війни зник без сліду. Як тепер показало ся, він вступив в ряди Боєрів і погіб в битві під Гленкоє.

— Війна Англії з Трансвалем веде ся дуже некористно для Англичан. Мафекінґ мало дістати ся вже в руки Боєвів. Правдоподобно, Лядісміє

не удержить ся до прибуття ген. Буллера. З Кімберлі доносять, що Цеціль Родес заявив одному з кореспондентів, що Боєри загадують показувати его в клітці в Преторії, сли дістане ся в їх руки.

— Ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові оповіщує:

В другій половині грудня с. р. передасть ся до прилюдного ужитку залізницю Переворск-Розвадів зі стациями Переворск, Тринча (перестанок), Гродзіско, Лежайск, Сажина, Лентівня, Рудник, Ніско і Розвадів. Стації Гродзіско, Лежайск, Сажина, Лентівню, Рудник і Ніско уряджено для загального руху, а перестанок Тринчу для руху особового і обмеженого пакункового.

Позаяк на шляху Дембиця-Розвадів будуть переходити поїзди особові без зміни возів прямо з Дембиці через Розвадів до Переворска і назад, проте з днем отворення залізниці Переворск-Розвадів змінить ся також розклад їзди на шляху Дембиця-Розвадів, змінить ся також розклад їзди і на шляхах Дембиця-Розвадів і Тарнобжеґ-Надбжезе. — Важніші зміни того розкладу їзди суть слідуєчі: Поїзд ч. 711 відїде з Дембиці замість о 6-10 рано, вже о 3-15 рано, з Тарнобжеґа о 5-47 рано, з Розвадова о 6-47 рано і прибуде до Переворска о 9-50 рано, де буде мати получене з поїздами поспішними ч. 3 до Львова і ч. 6 до Кракова. — Другий поїзд особовий ч. 713 відїде з Дембиці замість о 12-50 пополудни, вже о 10-30 перед полуднем, в наслідок чого утратить получене з поїздом особовим ч. 15 з Кракова і поїздом поспішним ч. 6 зі Львова, а натомість позискає получене з поїздом поспішним ч. 3 з Кракова і поїздом особовим ч. 14 зі Львова.

Поїзд той відїде з Тарнобжеґа о 12-58 по полудни, з Розвадова о 1-55 по полудни і прибуде до Переворска о 4-48 пополудни до получення з поїздом поспішним ч. 5 і особовим ч. 13 в напрямі до Львова, як і з поїздом поспішним ч. 4 до Кракова. — В противнім напрямі відїде поїзд особовий ч. 712 з Переворска о 3-0 рано, з Розвадова о 6-05 рано, з Тарнобжеґа 7-08 рано і приїде до Дембиці о 10-30 перед полуднем. Поїзд сей буде мав в Переворску получене з поїздами особовими ч. 17 з Кракова і 18 зі Львова, а в Дембиці буде мав получене з поїздом поспішним ч. 3 до Львова. — Другий поїзд особовий ч. 714 відїде з Переворска о 12-50 пополудни, з Розвадова о 3-45, а з Тарнобжеґа о 4-42 по полудни і прибуде до Дембиці о 7-вечером. Поїзд сей лучить ся в Переворску з поїздом поспішним ч. 3 з Кракова, а поїздом поспішним ч. 6 і поїздом особовим ч. 16 зі Львова а в Дембиці так як тепер з поїздом поспішним ч. 4 до Кракова.

На шляху Тарнобжеґ-Надбжезе будуть переходити поїзди мішані злучуючи ся безпосередно з поїздами ч. 713 і 714, в наслідок чого не потреба буде ждати в Тарнобжеґу так як доси 1½ години.

Виїхавши з Кракова о 6-31 рано приїде ся до Надбжезе вже о 1-43 по полудни, хочажи же їхати до Кракова о 9-38 вечером, виїжджає ся з Надбжезе о 3-52 пополудни.

Поміж Надбжезвом а Львовом через Переворск мають всі поїзди дуже вигідні получення так в день як і в ночи.

— Переписка адміністрації і редакції. Впр. о. Л. Тих. в Мол.: Дакуємо. 12 зр. одержали. — Впр. о. Евґ. Лот. в Л.: Дакуємо. 15 зр. одержали

Телеграми.

Відень, 8. грудня. Про засіданне молодеческого клубу видано такий комунікат: «З огляду сего, що німецькі члени конференції відкинули навіть дуже умірковані пропозиції през. Фукса, проте по зовсім неудалім результаті угодової конференції з Німцями постановляє молодеческий клуб всіма обструкційними средствами недопустити до поладнання бюджетової провізорії. — Вчора відбула ся рада міністрів під проводом гр. Клярі. — В парламенті думають, що мимо обструкції Чехів більшість для бюджетової провізорії і для закона о переказано податків Угорщині найде ся.

Будапешт, 8. грудня. Цісар мав заявити в розмові з одним державним мужем, що буде зневолений в Австрії правити абсолютно, а тоді і на Угорщині конституція муєсть бути нарушена. Таку вість подає Budapesti Hirlap. Вість ся виглядає на сензацийну видумку.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		1:55	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		2:08	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з Зимної-води		2:45	6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:40	з Янова		8:30	8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия			9:10	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче			9:25	до Янова	
	8:05	на дв. головний			9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
	8:15	з Сокаля, Рави рускої			9:53	дв. гол.	
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		10:10	10:10	до Белця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
	11:15	з Ярослава і Любачова		12:50	12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята	
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова			2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
	1:01	з Янова			9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. лад. включно		2:55	—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Рипшів	
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.			3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:40	на дв. голов.			3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
2:35	5:55	з Сокаля, Белця і Любачова			3:20	до Зимної-води тільки від 7. мая до 10. вер.	
					3:26	до Брухович	
					5:25	до Ярослава	
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		12:50	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з Іцкан, Сучави			6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята			6:50	до Янова від 1. черв. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно			7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.			7:10	до Сокаля і Рави рускої	
	8:14	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.			7:20	до Тернополя дворець головний	
	9:21	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту			7:42	дворець Підзамче	
	9:55	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави			7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
12:30	10:10	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			8:35	1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	10:25	на дв. голов.			9:10	1. чер. до 30. жов. в нед. і св.	
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова		2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави	
	12:10	зі Скольного, Калуша			10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче			11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
	3:30	на дворець головний			11:32	дв. Підзамче	
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока			4:10	до Кракова (Відня, Берліна)	
					5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

**Всілякі
КУПОНИ**

вильосовані

цінні папері

виплачує без потручення
провізії або конгтів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

**БАНКУ
Гіпотечного**

В ЖИТТЮ ніколи не лучить ся друга така **нагода**

одержати лиш за

2 зр. 90 кр.

ось яку збірку величавих товарів:

зр. **2-90** **2-90** зр.

величавий нікльовий (а на жадане посрібляний) котвичний-ремонтаровий, гравірований годинник кішеньковий, точно ходячий з 3-літню письменою гваранцією.

- 1 лавцушок нікльовий з орошою дивізкою системи парискої.
- 1 прекрасна шпилька до краватки з ім. брилянтами з металу (Goldine).
- 2 штуки хороших спінок до манкетів (Marke Garantie).
- 5 штук спінок нагрудних до сорочки.
- 2 штуки прекрасних кульчиків з правдивого срібла заосм. ц. к. стемплем.

12 всіх тих прехороших оздобних предметів з котвичним ремонтаровим годинником — коштує **2 зр. 90 кр.**

Всилає ся кождому за посліплатою. Наколиб річи не подобали ся, гроші звертає ся в протягу 8 днів з всякою готовостію, так, що всяке ризико цілком виключене.

Дістати можна тільки у фірми годинників:

Brüder Hurwiz, Exporthaus, — Krakau, Stradom 17.

— Богато ілюстровані цітники висилає даром. — Агентів пошукує. —

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Саморodne почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посліплати почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3-—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — І інші товари по умірених цінах. 78—?

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одиное руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресов. Митроп. і Пресов. Еп. Ординариям всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашнє, скот, господарскі звари, абже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вносятся:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані, услія“ обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпробовочно. До кінця 1898 року вносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси „Дністра“ приймає Банк красівий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“, стоваришене з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Удїл членський вносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністеръ“. Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о удїлене агенцій в окрестностях де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

Хто хоче заробити **400** марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**

Annoncen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Lindenau.